

УДК 631.563:633.11:631.526.3

Бобер А. В.¹, к. с.-г. н., доцент кафедри технології зберігання, переробки та стандартизації продукції рослинництва ім. проф. Б. В. Лесика

Костенко А. М., магістр, **Павліченко А. С., Комар І. О.,** студенти
Національний університет біоресурсів і природокористування України
*e-mail: bober@nubip.edu.ua

ВПЛИВ СОРТОВИХ ОСОБЛИВОСТЕЙ НА ГОСПОДАРСЬКО-ТЕХНОЛОГІЧНІ ПОКАЗНИКИ ЯКОСТІ ПШЕНИЦІ ОЗИМОЇ У ВИРОБНИЧИХ УМОВАХ

Пшениця озима – зернова культура, яка забезпечує продовольчу безпеку країни в ґрунтово-кліматичних умовах Правобережного Лісостепу та України в цілому, на основі стабільних урожаїв і валових зборів високоякісного зерна.

Господарсько-технологічні показники залежать від біологічних особливостей культури, ґрунтово-кліматичних умов певного регіону, агротехнічних прийомів технології вирощування, методів післязбиральної доробки зерна. Особливий вплив на формування якості зерна пшениці озимої мають генетичні особливості сорту, які визначають потенційну здатність рослин продукувати зерно із відповідними якісними показниками. У той же час вміст поживних речовин у зернівках одного і того ж сорту може змінюватися у широких межах залежно від погодних умов періоду вегетації.

Метою досліджень було дослідити вплив сортових особливостей на господарсько-технологічні показники якості пшениці озимої. Дослідження проводилися протягом 2023–2024 рр. із зерном пшениці озимої сортів: 'Нива одеська' (контроль), 'Богдана', 'Фріскі', 'Авеню', 'Юлія' вирощеним в умовах ПСП «Галина» Золотоніського району, Черкаської області та у навчально-науково-виробничій лабораторії «Переробки продукції рослинництва» кафедри технології зберігання, переробки та стандартизації продукції рослинництва ім. проф. Б. В. Лесика Національного університету біоресурсів і природокористування України.

Проведеними дослідженнями встановлено, що вищою врожайністю та технологічною цінністю серед досліджуваних сортів характеризувалися сорти пшениці озимої 'Фріскі', 'Авеню', 'Юлія'. Урожайність зерна пшениці озимої серед досліджуваних сортів становила від 6,5 до 9,7 т/га. За однакових умов вирощування досліджувані сорти пшени-

ці озимої перевищили сорт контроль 'Нива одеська' у середньому за два роки досліджень на 3,2 т/га сорт 'Фріскі', на 0,9 т/га сорт 'Авеню', на 1,7 т/га сорт 'Авеню' та на 1,3 т/га сорт 'Юлія'. У розрізі досліджуваних сортів найвищим показником масової частки білка в середньому за два роки досліджень характеризувався сорт 'Юлія' – 12,4%. Дещо нижчі показники масової частки білка мали сорти 'Фріскі' – 12,0%, 'Богдана' – 11,9%, 'Нива одеська' (контроль) – 11,8%. Меншими показниками масової частки білка характеризувався сорт пшениці озимої 'Авеню' – 11,4%. Умовний збір білка для сорту 'Нива одеська' (контроль) становив – 767,0 кг/га, для сорту 'Богдана' – 880,6 кг/га, для сорту 'Фріскі' – 1164,0 кг/га, для сорту 'Авеню' – 934,8 кг/га, та для сорту 'Юлія' – 967,2 кг/га. Серед досліджуваних нами сортів вміст сирої клейковини в зерні пшениці озимої у середньому за два роки досліджень становив від 21,1% до 24,3%. Найвищим показником масової частки сирої клейковини характеризувався сорт 'Юлія' – 24,3%. Найменшим показником масової частки сирої клейковини характеризувалися сорти 'Нива одеська' (контроль) та 'Авеню' – 21,1%. Сорти пшениці озимої 'Фріскі' – 22,4% та 'Богдана' – 22,9%, характеризувалися проміжними показниками. Умовний збір клейковини для сорту 'Нива одеська' (контроль) становив – 1436,5 кг/га, для сорту 'Богдана' – 1694,6 кг/га, для сорту 'Фріскі' – 2172,8 кг/га, для сорту 'Авеню' – 1730,2 кг/га та для сорту 'Юлія' – 1895,4 кг/га.

Отже, за результатами проведених досліджень встановлено, що за господарсько-технологічними показниками якості більш конкурентоспроможними виявилися сорти пшениці озимої 'Фріскі', 'Авеню' та 'Юлія', які забезпечили господарству вищу урожайність та високий вміст і вихід білка та клейковини з 1 га посіву серед досліджуваних сортів.

УДК 631.563:633.11:631.526.3:633.34

Бобер А. В.¹, к. с.-г. н., доцент кафедри технології зберігання, переробки та стандартизації продукції рослинництва ім. проф. Б. В. Лесика
Моцний В. О.¹, магістр, **Бобер І. А.²**, **Керимов Д. О.¹**, студенти

¹Національний університет біоресурсів і природокористування України

²Київський національний університет імені Тараса Шевченка

*e-mail: bober@nubip.edu.ua

ВПЛИВ СОРТОВИХ ОСОБЛИВОСТЕЙ І УМОВ ЗБЕРІГАННЯ НА ФОРМУВАННЯ ТА ЗБЕРЕЖЕНІСТЬ ЯКІСНИХ ПОКАЗНИКІВ НАСІННЯ СОЇ

Соя займає провідне місце в аграрному секторі завдяки своїм унікальним властивостям та широким можливостям застосування в різних галузях промисловості. Вирощування сої має не лише економічне значення, але й є важливим елементом стратегії сталого розвитку сільського господарства.

Соя, як джерело високоякісного рослинного білка та цінної олії, використовується у харчовій промисловості, кормовиробництві для тварин, а також у виробництві технічних продуктів, зокрема біопалива.

Особливу важливість соя має для агропромислового комплексу України. Завдяки своїм